



Nimfea

- ▶ Túrkeve, Ecsegi u. 22.
- ▶ 5421, Túrkeve, Pf. 33.
- ▶ +36/56/361-505
- ▶ info@nimfea.hu
- ▶ http://www.nimfea.hu

Nimfea Természetvédelmi Egyesület

az IUCN, a CEEWEB, és a Föld Barátai Magyarország tagja
kiemelten közhasznú társadalmi szervezet

Cím:

Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi,
Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség
9700 Szombathely, Vörösmarty u. 2.
9701 Szombathely Pf. 183.

Tárgy:

Ügyféli jogok biztosításának kérése

Tisztelt Felügyelőség!

Egyesületünk az ország teljes területén végez természetvédelmi szakmai ellenőrző tevékenységet, mely munkavégzés során főállású munkatársain és programvezetőin keresztül az Alapszabályában lefektetettek szerint jár el, ha természeti értékeket veszélyeztető tevékenységről szerez tudomást.

Ezen munkavégzés során tudomásunkra jutott, hogy egy Molnári illetékességű területen egy Mura folyón lévő kavicszátony felszámolására vannak vízügyi törekvések egy olyan területen, ahol nem csupán a hazai természeti védettségű, hanem Európai Uniós jelentőségű fajok állományai is veszélyeztetett helyzetbe kerülhetnek, egy európai jelentőségű Natura 2000-es területen, amely tudtunkkal a 10/2007. (III. 30.) KvVM rendelet alapján Mura-menti Tájvédelmi Körzet néven hazai országos védettséget is élvez.

Ezúton érdeklődünk, hogy ezen a területen zajlik-e bármilyen engedélyezési eljárás kavicsbányászat, kitermelés, vagy bármilyen olyan vízjogi beavatkozással kapcsolatban felügyelőségüknél, amely e területen történik. Véleményünk szerint bármilyen a kavicszátonyokat érintő beavatkozás a természeti értékek kockáztatásával történhetne csak meg.

Ha zajlik a területtel kapcsolatban bármilyen eljárás, **akkor kérjük, hogy az ügybe ügyfélként vonják be az egyesületünket, és mielőbbi iratbetekintésre biztosítsanak lehetőséget.**

Kérjük továbbá, hogy fent említett ügyben eljárás kapcsán összegyűlt ügyiratokat **másolatban megküldeni szíveskedjenek egyesületünknek.** Felhívjuk figyelmüket, hogy az Adatvédelmi törvény 19. szakaszának (3). bekezdése szerint az adatkezelő szervnek kötelessége biztosítani, hogy az általuk kezelt adatokhoz „bárki” hozzáférjen.

Egyesületünk államigazgatásban eljárásban hatásköri, és illetékességi kérdésként felmerülő adataival kapcsolatban csatoljuk egyesületünk alapszabályát és bírósági végzését, amely igazolja, hogy szervezetünk országos hatáskörű és kiemelten közhasznú (bíróság által igazoltan állami feladatokat ellátó) szervezetként az ügyben illetékes.



INDOKLÁS

Figyelemmel az ilyen jellegű beavatkozások környezeti hatásaira, felhívjuk a figyelmet arra, hogy azok az Aarhusi Egyezmény hatálya alá tartoznak (kihirdetve a 2001. évi LXXXI. törvénnyel). Kérjük, hogy a beruházásokkal kapcsolatos részvételt a fenti egyezmény vonatkozó cikkében foglaltak szerint biztosítsák egyesületünk részére.

Tájékoztatjuk Önöket arról is, hogy az Atv. Alapján adatkezelő szervnek nincs joga azt vizsgálni, hogy a kérelmező miért kíváncsi az a kért adatokra, miként azt sem, hogy mit akar majd azokkal kezdeni.

A kért adatok szintén a 2001. évi LXXXI. törvény alapján környezeti információnak minősülnek, kiadásukra hivatalukat a már idézett Atv. (1992. évi LXIII. törvény) előírásai alkalmazandók.

Az adatközléssel kapcsolatban felmerülő *indokolt* költségeket természetesen megtérítjük, de amennyiben az meghaladja az ötezer (azaz 5000) forintot, abban az esetben annak mértékéről a 20. szakasz (3) bekezdése értelmében előzetes tájékoztatást kérünk.

Jelen levelünk az Alkotmány 18. szakaszán és 70/D szakaszán, az 1995 évi LIII. Törv. 98. § (1) bekezdésén egyben a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben biztosított jogokon alapul.

Tájékoztatjuk egyben, hogy amennyiben a Közigazgatási Eljárásokról szóló törvény, illetve Aarhusi Egyezményben meghatározottak szerint, illetve az Adatvédelmi Törvény (1992. évi LXIII. törv.) 20. szakaszának (1) bekezdése szerint önök a „legrövidebb időn belül”, legfeljebb azonban 15. naptári napon belül eleget kell tenniük, ellenkező esetben 8 napon belül (1992. évi LXIII. törv. 20. szakaszának (6) bekezdése) írásban kell megtagadni kérésünk teljesítését. Tájékoztatjuk egyben, hogy a hatóság „hallgatása” az adatvédelmi biztos állásfoglalása szerint a kérés megtagadását jelenti (Omb. 16/A/95.).

Sajnálatos tapasztalata egyesületünknek, hogy néhány jogszerűtlenül eljáró államigazgatási szerv rendszeresen korlátozni próbálja az ügyféli jogokat, így a közelmúltban több másodfokú és bírósági eljárásban kellett érvényt szerezni az ügyfél jogainknak, amelyek gyakorlására viszonylag széles teret enged a magyar jog. Ennek megfelelően még adat megismeréssel és ügyféli részvétellel kapcsolatban nem vettünk eljárást, illetve pert.

Bocsássonak meg, hogy erre felhívjuk a figyelmüket, higgyék el, alpból nem feltételezzük a jogszerűtlen eljárást a felügyelőségüknél, csakis tájékoztatás, és további fölösleges levélváltások elkerülése miatt közöljük hivatalukkal az alábbiakat.

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a hazai jogszabályok, a Ket., a Kvtv. és az Aarhusi Egyezményben foglaltak felhatalmaznak minden illetékességgel és hatáskörrel rendelke-



zó civil szervezetet az ügyfél jogok gyakorlására tervek, programalkotások, államigazgatási eljárások vonatkozásában. (A hatáskör és illetékesség természetesen a civil szervezetnél más fogalmakként jelennek meg, de értelmileg ezt a közigazgatásban használatos jogfogalmat fedik le). Egyesületünk esetében sem a hatáskör (természetvédelemmel, kiemelten vizes élőhelyekkel foglalkozó szervezet), sem az illetékesség (működési területe a Kárpát-medence, kiemelten a Magyar Köztársaság területe) nem vitatható (ld. Alapszabály).

Megjegyezzük, hogy utoljára a felügyelőségünk másodfoka (főfelügyelőség - OKTVF) próbálkozott ügyfél jogaink megkérdőjelezésével, de a Békés Megyei Bíróság Kpk.29.006/2007/3. sz. végzésében ez a próbálkozást is megsemmisítette, kifejezve – erre az ügyre analóg esetben (vízjogi létesítés) –, hogy egyesületünk ügyfél jogállása „*megkérdőjelezhetetlen*”. Amennyiben meg kívánják ismerni a végzést, azt Interneten közzétettük. (Elérhető: www.nimfea.hu/srb/vegzes_1.jpg, www.nimfea.hu/srb/vegzes_2.jpg, www.nimfea.hu/srb/vegzes_3.jpg oldalakon.)

Emellett több másodfokú hatóság ismerte el ügyfél jogait eljárásainkban szervezetünknek, az *első fokon eljáró hatóságok eredeti elutasító szándékai ellenére*.

Mint tudják a Ket. hatálya kiterjed minden államigazgatási eljárásra. Ennek megfelelően ezen eljárásában is alkalmazandó a törvény.

Ügyfél jogaink esetleges kétségbevonásával akaratlanul is megsérthetik az Ket.-ben megfogalmazott eljárási alapelveket, hiszen a jogszabály egyértelműen definiálja, hogy (15. § (1)) *Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek (amelynek) jogát, jogos érdekét vagy jogi helyzetét az ügy érinti, akit (amelyet) hatósági ellenőrzés alá vontak, illetve akire (amelyre) nézve - tulajdonát, jogait és vagyontárgyait is ideértve - a hatósági nyilvántartás adatot tartalmaz. – és erről egyesületünk korábban, az első fokú eljárásban nyilatkozott és miután a (6.) nem zára ki.*

Mindez azt jelenti, hogy a nemzetközi joggyakorlat folyamányaként a magyar élő jog több területen sikerrel terjesztette ki a jogvédelem határait (például a 1995. évi LIII. tv., az 1996. évi LIII. tv., az 1997. évi LVIII. tv.). A kiterjesztés általában nem személyek, hanem a polgárok által alapított társadalmi szervezetek részére biztosít a hatósági eljárásokban ügyféli pozíciót (beleértve a jogorvoslatot illetve bíróság előtti fellépést is).

A közigazgatási hatósági eljárás szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 15. §-a is jelentősen kiterjesztette az ügyfél fogalmát (főleg, a jelen ügghöz hasonló létesítményekkel kapcsolatos tevékenységek engedélyezésére irányuló eljárásokban), amire a fenti idézett 15. § (5) bekezdése kimondja: *„Meghatározott ügyekben törvény az ügyfél jogaival ruházhatja fel az érdekvédelmi szervezeteket és azokat a társadalmi szervezeteket, amelyeknek a nyilvántartásba vett tevékenysége valamely alapvető jog védelmére vagy valamilyen közérdek érvényre juttatására irányul.”*

Ez alapján egy szervezet, aminek a működési területe a Kárpát-medence, kiemelt szakmai területe a vizes élőhelyek, annak érdekeltége megkérdőjelezhetetlen, és ez képezi részben eljárásjogi alapjait is az ügyfél minőségünknek a Kvt. 98. § (1) bekezdése alapján.



Egyesületünket ügyfél jogállása nem megkérdőjelezhető, hiszen egyesületünk ügyfél minősége nem csupán az ügyben jogi személyi érintettsége (a Nimfea Természetvédelmi Egyesület a 1997. évi CLVI. törvény alapján Pk.60.069./1993/17. sz. végzéssel kiemelten közhasznú minősítésű, működési területe a teljes Magyar Köztársaság) igazolható a Ket. vonatkozó szakaszai alapján, de a Kvt. 98.§ (1) bek. alapján is - ügyfél jog illeti, miután ügyféli részvételünket tartalmilag a 1995. évi LIII. tv. 97.§ (2) bekezdése alapján megteesszük.

Környezetvédelmi eljárás a törvény hatályánál fogva kiterjed minden olyan ügyre, amelyben a környezetvédelmi hatóság szakhatóságként, vagy most már az összevonásokat követően alaphatóságként jár el.

A legszélesebb ügyféli pozícióval a környezetvédelmi célú társadalmi szervezetek rendelkeznek, akik a többször említett Kvtv. 98.§ (1) bekezdése alapján ügyfélként vehetnek részt minden „környezetvédelmi közigazgatási eljárásban”. Jogértelmezés kapcsán mára egyértelmű, hogy a környezetvédelmi közigazgatási ügy fogalmát a hatóság többé nem tudja szűken értelmezni, miután erről a Legfelsőbb Bíróság 1/2004. KJE sz. jogegységi döntése kapcsán tisztázódott a „környezetvédelmi közigazgatási hatósági eljárások” mibenléte is. A környezetvédelmi társadalmi szervezetek az ügyféli jogait gyakorolhatják minden olyan eljárásban, ahol a környezetvédelmi hatóságok szakhatóságként szerepelnek.

Idézek a döntés indokolásából: „Az Országgyűlés a 2001. évi LXXXI. törvénnyel hirdette ki a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezményt. Az Egyezmény 9. Cikke előírja, hogy a szerződő Feleknek biztosítani kell a nyilvánosság tagjai számára a közigazgatási és bírói eljárásokhoz való hozzáférést, hogy megtámadhassák magánszemélyek és hatóságok olyan lépéseit és mulasztásait, amelyek ellentmondanak a környezetre vonatkozó nemzeti jog rendelkezéseinek. (...)

A magyar jogi szabályozás a nemzetközi és EU szabályozással összhangban nyitott utat a nyilvánosság számára a környezetvédelmi hatósági eljárásokban való közreműködéshez. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok által a környezetvédelmi érdekeik képviseletére létrehozott egyesületeket és más politikai pártokat, érdekképviseletnek nem minősülő - a hatásterületen működő - társadalmi szervezeteket a környezetvédelmi államigazgatási eljárásokban területükön az ügyfél jogállása illeti meg.

A Ktv. 98. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazásánál azt kell megállapítani, hogy mely eljárások tekinthetők környezetvédelmi államigazgatási eljárásnak. A Ktv. 97. §-ának (1) bekezdése szerint az állampolgárok - e törvényben és más jogszabályban meghatározott módon - jogosultak részt venni a környezettel kapcsolatos eljárásban. A (3) bekezdés értelmében az állampolgári részvétel személyesen vagy képviselő útján, társadalmi szervezetek révén vagy települési önkormányzatok útján gyakorolható. A Ktv. 98. §-ának (1) bekezdése a környezetvédelmi államigazgatási eljárásban az állampolgárok részvételét a társadalmi szervezetek révén biztosítja, a törvény azonban a környezetvédelmi államigazgatási eljárás fogalmát nem határozza meg. A környezetvédelmi államigazgatási eljárások körét ezért a Ktv. és az Áe. egyéb rendelkezéseinek összevetésével lehet megállapítani.



Az ítélkezési gyakorlat egységes abban a kérdésben, hogy a környezetvédelmi igazgatási feladatokat ellátó szervek eljárása során a Ktv. 98. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szervezeteket - mint a környezetvédelmi államigazgatási eljárás ügyfeleit - a keresetindítási jog megilleti."

Mindezek mellett tehát egyesületünk ügyfélként való részvételének lehetőség támasztja alá 2001. évi LXXXI sz. törvény a „a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságának a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, Aarhusban, 1998. június 25-én elfogadott Egyezmény kihirdetéséről” szóló jogszabály.

A nyilvánosság részvételét a tervek, programok készítésének eljárásaiban az Aarhusi Egyezmény 7. Cikke külön szabályozza, amely a környezettel kapcsolatos tervek, programokra és irányelvekre vonatkozó eljárások nyilvánosságával foglalkozik, hiszen valamennyi aláíró félnek szükséges megtennie a megfelelő gyakorlati és/vagy egyéb intézkedéseket a nyilvánosság részvételének biztosítása érdekében.

Az ügyfél jogok esetleges elutasítása a fenti jogszabályok megsértése mellett sértené a Ket. alapelveit is, amely kimondja:

- 1. § (1) *A közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani és másokkal is megtartatni a jogszabályok rendelkezéseit. Hatáskörét a jogszabályokban előírt célok megvalósítása érdekében, mérlegelési és méltányossági jogkörét a jogalkotó által meghatározott szempontok figyelembevételével és az adott ügy egyedi sajátosságaira tekintettel gyakorolja.*
- (2) *A közigazgatási hatóság a hatáskörének gyakorlásával nem élhet vissza, hatásköre gyakorlása során a szakszerűség, az egyszerűség és az ügyféllel való együttműködés követelményeinek megfelelően köteles eljárni.*

Valamint:

- 4. § (1) *Az ügyfeleket megilleti a tisztességes ügyintézéshez, a jogszabályokban meghatározott határidőben hozott döntéshez való jog és az eljárás során az anyanyelv használatának joga.*

Tisztelettel kérjük, hogy levelünk kérelmi részének helyt adni szíveskedjenek.

Kérjük, hogy amennyiben az egyesület által kérteket (iratbetekintés, ügyfél jogok) valami olynál fogva megtagadni terveznék, akkor a Ket.-ben és az Atv.-ben előírt ügyintézési határidők megtartásával, alakszerű határozatban vagy végzésben rendelkezzenek arról.

Tisztelettel:

Sallai R. Benedek
ügyvezető

Túrkeve, 2007.

